

Landelijke actie om 'erfgoed van het platteland' onder aandacht te brengen

Meer geld voor elzensingels'

Beetsterzwaag – Er moet veel meer geld komen voor het beheer en onderhoud van de elzensingels en andere karakteristieke landschapselementen, zoals heggen en graften (wallen). Dat vinden stichting De Landschapswacht en Landschapsbeheer Friesland, die vandaag een landelijke campagne beginnen om aandacht te vragen.

De beide organisaties gaan op dertig plaatsen in het land onderhoud plegen aan elzensingels. Als eerste is het erf van de Cornelia Stichting in Beetsterzwaag aan de beurt: daar wordt een elzensingel teruggezaagd tot de grond, zodat hij zich kan verjongen. „Door op zoveel mogelijk plekken met de landschapselementen aan de slag te gaan, willen we de aandacht vestigen op de waarde ervan”, zegt F.

van der Meer van Landschapsbeheer. „Er is nu te weinig aandacht voor beheer en onderhoud, vooral door geldgebrek.”

Elzensingels en houtwallen vormden tot een eeuw geleden een typisch Nederlands fenomeen. Ze stonden door het hele land, aan weerszijden van de smalle weideperceeltjes. De Gelderse Vallei, het gebied rond Staphorst en Rouveen en Midden-Brabant bestonden zelfs voornamelijk uit dit soort elzensingels.

Door ruilverkaveling en schaalvergroting in de landbouw verdwenen ze echter bijna overal. Er zijn in den lande nog wel tientallen kleine singeltjes bewaard gebleven, maar alleen in Fryslân is vormen ze nog een duidelijk herkenbare eenheid. „We hebben nog een lengte van circa vierduizend kilometer, waarvan drieduizend in de Noordelijke Friese Wouden”, zegt Van der Meer.

Voor het onderhoud van de singels in de Wouden bestaat een subsidieregeling, maar die is lang niet ruim genoeg, klagen de organisaties. Ze komen jaarlijks in totaal 780.000 euro tekort.

In gebieden die geen geld krijgen, omdat ze niet bij de Ecologische Hoofdstructuur of de Nationale Landschappen horen, is de nood nog veel hoger: voor de duizend kilometer elzensingel buiten de Wouden heeft Landschapsbeheer jaarlijks ruim 1,2 miljoen euro tekort. Het zijn vooral deze zogenoemde 'Witte Gebieden' waar de beide or-



organisaties aandacht voor willen vragen. „Het is aan de toevallige eigenaar van de grond om dit nationale en soms zelfs internationale erfgoed veilig te stellen, maar een taak voor de samenleving als geheel”, zegt J. Dirkmaat van De Landschapswacht. Hij vindt dat de overheid het onderhoud voor de eigenaren gratis moet uitvoeren, of een marktconforme beloning voor het onderhoud moet betalen.